

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2021 елның 24 нче мартыннан

№ 22

Муниципаль берәмлек территориясендә яшәүчеләрнең яисә аның өлешендәге инициативалы проектлары гамәлгә ашырыла ала торган муниципаль берәмлек территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибен раслау турында".

2021 елның 1 гыйнварыннан үз көченә кәргән «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 2020 елның 20 июлендәге 236-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. Муниципаль берәмлек территориясендә яшәүчеләрнең яисә аның өлешендәге инициативалы проектлары гамәлгә ашырыла ала торган муниципаль берәмлек территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибен раслау турында". (кушымта).

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында <http://mendeleevsk.tatarstan.ru> «Песәй авыл жирлеге» бүлегендә урнаштырырга.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә дип билгеләргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Песәй авыл жирлеге Советының социаль-мәдәни мәсьәләләр, законлылык, хокук тәртибе һәм Кеше хокуклары буенча комиссиясенә йөкләргә.

Песәй авыл жирлеге
Советы Рәисе

В.И.Мөхәмәтгалеев

**Муниципаль берәмлек территориясендә яшәүчеләрнең яисә аның өлешендәге
инициативалы проектлары гамәлгә ашырыла ала торган муниципаль
берәмлек территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибе**

1. Песэй авыл жирлеге яки аның өлеше халкы өчен өстенлекле булган чараларны тормышка ашыру, жирле әһәмияткәгә мәсьәләләрне яки башка мәсьәләләрне хәл итү буенча, аларны хәл итү хокукы Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песэй авыл жирлеге башкарма комитетына (алга таба – Жирлек Башкарма комитеты) инициативалы проект кертелергә мөмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган Песэй авыл жирлеге территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибе Песэй авыл жирлеге Советының (алга таба-Жирлек Советы) норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны кертү инициативасы белән уналты яшыкә житкән һәм тиешле муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданның саны, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, авыл торак пункты старостасы (алга таба - проект инициаторлары) инициатив төркем чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны Жирлек Советының норматив хокукый акты белән киметелергә мөмкин. Жирлек Советының норматив хокукый акты нигезендә проект инициаторы булу хокукы шулай ук тиешле муниципаль берәмлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә түбәндәгә мәгълүматларны алырга тиеш:

1) жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау.;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләр күләменнән тыш, әлеге акчаларны файдалану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәтү ;

8) жирлек Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип

нигезендә, инициатив проект гамәлгә ашырылачак Песәй авыл жирлеге территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә (Жирлек Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип нигезендә);

9) Жирлек Советының норматив хокукый актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициативалы проект, аны жирлек башкарма комитетына керткәнче, гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яки конференциясендә, инициативалы проект турында фикер алышу, аның жирлек халкы мәнфәгатьләренә яки аның өлешенә туры килүен билгеләү, инициативалы проектны тормышка ашыруның максатка ярашлыгын билгеләү, шулай ук гражданнар жыены яки конференциясе тарафыннан инициативалы проектка ярдәм итү турында Карар кабул итү максатыннан каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарның бер конференциясендә берничә инициативалы проектны карау мөмкин.

Авыл жирлеге Советының норматив-хокукый акты белән гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә күздә тотылырга мөмкин.

Проект инициаторлары инициаторлары инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәндә, аңа жыен, жыелыш яки гражданнар конференцияләре беркетмәсен, гражданнар арасында үткәрелгән сораштыру нәтижәләрен һәм (яки) жирлек халкының инициатив проектын яки аның өлешен хуплавын раслаучы кул кую кәгазьләрен куялар.

5. Инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына кертү турындагы мәгълүмат инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар жирлек башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында хәбәр итәләр, аларны тәкъдим итү вакыты биш эш көненнән дә ким булмаса тиеш. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен унтугыз яше тулган жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла, аның составына әлеге жирлек керә. Авыл торак пункттында әлеге мәгълүмат иске авыл жирлеге гражданнарының игътибарына житкерелергә мөмкин.

6. Инициативалы проект авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан әлеге проект кертелгәннән соң 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) инициатив проектны хупларга һәм аның өстендә эшне жирле бюджет

турындагы карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзү һәм карау тәртибенә (жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү) ярашлы максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) тәртиптә дәвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты түбәндәге очраklarның берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертүнең һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектның Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, муниципаль берәмлек уставына туры килмәве;

3) жирлекнең кирәкле вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлегә булмау;

4) инициатив түләүләре барлыкка килмәгән инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чаралар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау;

5) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижелерәк хәл итү мөмкинлегә булу;

6) инициатив проектны конкурс буенча сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә, шулай ук аны үз компетенцияләре нигезендә башка муниципаль берәмлек Поселе яисә дөүләт органы башкарма комитеты карамагына тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициатив проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү тәртибе муниципаль берәмлекнең Поселение (вәкиллекле орган вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы гражданның җыены) советы тарафыннан билгеләнә.

10. Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларга карата инициатив проектлар булырга тиешле белешмәләр составына таләпләр, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларны хуплаудан баш тарту өчен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары закон һәм (яисә) Россия Федерациясе субъектының башка норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта әлеге статьяның 3, 6, 7, 8, 9, 11 һәм 12 өлешләрендәге таләпләр кулланылмый.

11. Жирлекнең Башкарма комитетында берничә инициативалы проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлегә буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлаганда, Поселения башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проектның инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү

коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аның Формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә. Коллегиаль орган (комиссия) составы җирлек башкарма комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы җирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлегенә тәмин ителергә тиеш.

13. Проектның инициаторлары, Песәй авыл җирлегенә территориясендә яшәүче гражданныр жыены, жыелышы яки конференциясе белән вәкаләтле башка гражданныр, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән башка затлар, инициативалы проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны иҗтимагый контрольдә тотарга хокуклы.

14. Җирлек Башкарма комитетының инициатив проектны карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыру белән кызыксынучы затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижеләре турында авыл җирлегенә башкарма комитеты хисабы инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш. Авыл җирлегенә башкарма комитеты әлегә мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлегенә булмаса, әлегә мәгълүмат Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында, яисә Песәй авылының мәгълүмат стендында урнаштырыла.